

ბრძანება

მთავარ კომიტეტის ოფისი

№ 587 ოთხთავითი, ოქტომბრის 3 1923 წ.

უკვე აღდგენილი გზათი

ფასი 200,000

ბეჭდვითი სიტყვის ექსპედიცია ამით ახსადებს საშუალოთავე სახარაღაროდ რომ მოსკოვის ურნალ-გაზეთივხა ხალის მოფირა

ოქტომბრის თვის გრძელდება.

ხელის მოწერა მიიღება ყოველ დღე ექსპედიციის კანტორაში, რუსთაველის პროსპექტი № 26 დღის 9 საათიდან დღის ბირველ საათამდე.

ექსპედიციის გამგე ჩეჩელაშვილი.

მეტი ურალზე მიწის მუშაგ

შემოდგომა უკვე დადგა. გლეხ-კაცობა შეუდგება გაზაფხულსა და ზაფხულს განმეაღობაში წარმოებულ მუშაობის ნაყოფის მოწერას რამდენად ვიცით, ჩვენს ქვეყანაში მოსავალს არც ისე ცუდი პირი უნანს. თითქმის ყველა კუთხეში მოიღებინა ჰორნახულის საშუალო რაოდენობა. შეიძლება გამოვანაკოსად სამეგრელოს ნაწილი ჩათვალეთ. გამუდმებულმა გვალვებმა და შემდეგ კი — ხშირმა წვიმებმა დასა. საქართველოს ზოგ მხარეში ხელი შეუწყო მოსავლის სიმცირეს.

გლეხ-კაცობისათვის შემოდგომას აქვს დიდი მნიშვნელობა. მიწის მუშა იმეის საკუთარს მარჯვებით მოპოებულ სასოფლო მეურნეობის პროდუქტებს. მას ათანაირი გაჭირვება აწუხებს: სიჭრტვლე, ვალი, ზამთრისათვის მომარაგება.

წარუხლს მაინც განსაკუთრებულ პირობებში უხდება გლეხ-კაცობას შემოდგომის შეგება. სოფელი ისე ეკონომიურად დაცემული, ფინანსურად შევიწროებული, სანოვაგის და მრავალი სხვა პირობების საშუალებით საგნების კრებისის, ხელმოკლეობის მორგების მცურავი იმეიათად ყოველი მიწის მუშა გლეხობა, როგორც არის ამ ყოველი. ფაბრიკა ქარხნების წარმოების სიჭრტვლე გლეხ-კაცს ყველში მუშრუტი მოუქირა. გადაღატყუდა გლეხი სამიწადე-მოქმედი იარაღების შექმნა, საოჯახო მოთხოვნილებათა მინიმალურად მაინც დაკმაყოფილებით. გათვალისწინეთ ახლა სოფლის წარმოების უბაზრობა. ვასულ წელს ქარხნების კარგი მოსავალი იყო. პური, სიმინდი, ღვინო გლეხ-კაცობის ბლომად ჰქონდა ვასაყიდი. მაგრამ ვეღარ ყიდა, არ ჰქონდა ვასავალი. გლეხის ნაშრომ-ნაშრომისათვის ბაზრის კარები დაკეტული აღმოჩნდა. რა გზას უნდა დადგომოდა სოფელი? გათვალისწინეთ არ იყო, გარდა საკუთარ შრომით მოპოებულ პროდუქტების ფასად ვასყიდვს. გლეხობა ყიდა სიმინდს სულ უმნიშვნელო ფასებში. არ იყო მუტი საშუალო. დღეს ჩვენს წინაშე შემდგეი სურათია ვადაშლილი: რაც ვაინდა სოფელს „ვასულ წლის წყალობა“, უკვე ვაყიდა. გლეხ-კაცობის ბელელი ცალკეობა. ეს კიდე არაფერი. გლეხობა დავალიანებულია. იგი ვეგებობდა ფეხ-ქვე სოფლის წურბელა ჩარჩ-ვაჭრებს და ამით ყოველდღიურ საქმირობის დაკმაყოფილებისათვის ორიოდ გროშს იტენდა. სამაგიეროდ მიწის მუშა კულაკ-კრედიტორს

შემოდგომისაკენ უთითებდა: აი ვაფეგებ ბელელს ქირანახული, ვაყიდი და ვაგისწორდებო. ახლა ხომ ბონები არაფრად ფასობს. ეს კარვად იცის წვირღვება სვეკულიანტმა. ამიტომ იგი გლეხისაგან „საქონლის ქურსს“ მოითხოვს. მრავალი სოფელად უკიდურესად ღარიბი მიწის მუშები, რომლებიც ჩარჩ-ვაჭრებთან „კოლექტიურ ხელშეკრულებით“ არიან შეკრული. ცხადია, პირობა ყველასათვის ნათელია. გლეხმა უნდა გაიღოს ნაამაგარის საგულისხმო ნაწილი ჩარჩების სასარგებლოდ.

უკვე დაძრწინა სოფელად „მოვაჭრეთა“ ხროვები. გლეხს ამთავითვე ურიგდებინა ნაჭირახულიეში და ამით მოხერხებულად სცილობენ საკუთარ ჯიბეების ვასქელებას. გლეხ-კაცობა ბრჭყალებში უფარდება ცხოვრების მუქთა-ხორა ნაძირალებს. ეს მეტად საწუხარო მოვლენაა; მნიშვნელოვანი თავისი უარყოფითი შედეგებით. საბჭოთა ხელისუფლებამ ამ თავითვე უნდა ვადასდგას პრაქტიკული ნაბიჯი მოსალოდნელ სავალად ფაქტების მოსასპობად. რაც ვინდ ვაგვიდგეს, სოფლის ღარიბი ნაწილი უნდა ვავანთავისუფლოთ სვეკულიანტების ბასრი ბრჭყალებისაგან. რა ვზით შეეძლება მიზან-შეყოფილი მოქმედება? რით შეიძლება ლეზა ჩვენ გლეხის ნაშრომის ვაფასებას? — ამისათვის უეჭველად ერთი საშუალება არსებობს: ეკონომიურმა ორგანიზებმა უნდა იქსროს ამ საქმის სისრულეში მოყვანა უნდა ვადასდეს ვადა-სოფლებში გლეხთა კოოპერატიული ამბანავობანის სოფლის წარმოების მუშაყიდა და ვაყადა უნდა წყარობდეს კოლექტიურ ნიადაგზე. არც სიმინდის თუ პურის კაკალი, არც ერთი ჩაფი ღვინო არ უნდა მოექცეს კერძო ვაჭრის ვანკარგულებაში. ახლა საჭირო კოოპერატივების ამოქმედება: სამეურნეო აპარატების ამოძრავება. დღემდე კოოპერაციის ეჭვის თვალთ უფურცბდა ვაგებობა. ამას ჰქონდა საკმარისი მიზეზები. საბედნიეროდ, სოფლის მასის ყალბი თვალსაზრისი კოოპერატივების დინიწულეებისადმი დღე რყევას ვანიდის. კოოპერატივებმა უნდა შესძლონ საკუთარ მოვალეობის სიმალეზე შედგობა და ვაგებთა უმწყო მდგომარეობის ვაუმჯობესება.

გზა სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის, მეტი ვაბმარება მიწის მუშებს.

მეორეული გლეხობა და რეპოლიუსა

3. გლეხ-კაცობა და კაპიტალიზმი.
ჩვეულებრივად ვეწინააღმდეგებ, რომ მშრომელი გლეხობის რევოლუციონური ბრძოლის ლებ-მოტივი მხოლოდ და მხოლოდ ვარაირების დამარცხების მიზეზებით ამოიწყოება. ერთის შეხედვით, ან რეალ ვითარების ზედამიწული შემეცნებით საზოგადოდ აღიარებულ დებულების წინაშე ვაგვრდგებით: გლეხობა მხოლოდ იქ იტენს სოციალისტურ პოტენციას, რევოლუციონურ შეგნებას, ვადე მიწის სივარხოვე უარესობანდგე ვანვითარებული. აგრარული რევოლუცია, მიწის სოციალისტია — იმთელი ფილოსოფია, ვადა ვა ომეგა მშრომელ გლეხ-კაცობის სოციალი მოძრაობის. ცხადია, ვე დებულება სწორია, მაგრამ იგი ვასეგებით ვერ ამოსწურავს ღარიბ სოფლის მუშების პოლიტიკურ შეგნება-რაციალიზმის საწყაულს. მართალია, გლეხ-კაცობის უახლოესი საბრძოლველი მიზანი მემანულე ვადა-ანაურების ძლიერების დამზობაა. ფეოდალი აგრარული ურთიერთობის ძირ ბუდიანად მოსპობა წარმოადგენს მიწის მუშების პრაქტიკულ იდეალს. ყოველივე ეს ვასეგებით არ ვინაშავს იმას, რომ მშრომელ გლეხ-კაცობას არ ჰქონდეს ფარხმალი მომარჯვებული თანამედროვე კაპიტალიზმის, კაპიტალისტური ბურჟუაზიის სოციალ-პოლიტიკური ციტადელის დანგრევა-დასახობად. მშრომელი გლეხი კლასიურად ვერ იტენს ქალაქის ბურჟუას ისევე, როგორც სოფლის ბობოლა მემამულეს და მის მზგავს პარაზიტულ ელემენტებს.

ნენტი კანონის ვაგრცელებს სოფლის იდილიური ცხოვრებანდგე. ბურჟუაზია მიიტყვის სოფელად კაპიტალისტურ მეურნეობის ვანვითარებისაკენ. უკვე აქვს ეკონომიურ ევოლუციის ისტორიის აგრარული კაპიტალიზმის ვაგალითები. მართალია, სოფლის ვაშლილი ბუნება არ უწყობს ხელს კაპიტალისტური რევიმის დამკვიდრებას აგრარულ სფეროში. კაპიტალისტის ვანკარგულებაში არაა ბუნებრივ მოვლენების საკუთარ დუდუკზე ათამაშება. სოფელად წარმოება სეზონური ხასიათი აქვს და არა პერიანდენტული. კაპიტალისტური წარმოების ინტერესები მოითხოვს სისტემატიური მუშაობას და ყოველ სამეურნელო დარგში წარმოების წესების დაურღვევლობათა თანმიმდევრობას. მოულოდნელი სტიქიური უბედურება, თუ ვინდ ერთხელ ვანეგირებული, აგრარული კაპიტალიზმის ხერხემალზე ვაქიმულ მთავარი მარღვის ვადაწვის ძირითადი პირობაა. მუშების კლასიურ ინტერესების ნიადაგზე ბრძოლასაც აქვს სასოფლო მეურნეობაში ვადამწყვეტი და საბედისწერო ნიშნელობა აგრარული ურთიერთობაში ვაბანდულ კაპიტალისტისათვის. საქმარისა მოსავლის აკრეფის დროს მუშებმა ვაფიცვა ვამოაცხადონ რამოდენიმე კვირით, რამოდენიმე დღით — რომ მთელი „ნაშრომი“ კაპიტალისტს უქმად ჩაუაროს. ამიტომაც სწორედ, რომ უქანასწულ დრომდე მსხვილი ინდუსტრია ვეგრად უხვედა სოფელზე ვალაშქრების საჭიროებას. მაგრამ ეკონომიური ევოლუციის ლოლიკა არ ითმენს „საკუთარი კულის ღრდნას“. ნებისთ თუ უნებლიეთ კაპიტალისტური მეურნეობის სუსტი მიმართება ქალაქის ფაბრიკა-ქარხნის კედლებიდან სოფლის მიმდორველებთანაკენ.

ამ რეგად, სოფლის სინამდვილეში კაპიტალისტური მეურნეობა სცილობს ვეხის მომავლე-

გაზეთი „სტრიგუნა“ ღირს
თვიურად 5.000.000 მან.
ცალკე ნომერი ყველგან 250,000 მან.
რედაქცია და კანტორა: ბჟილისი, სახანლის ქუჩა, № 6
ტელეფონი 10-84.

განცხადების ფასი:
1 გვ. 20 კაბ. ჩეჩელაშვილი
4 „ 15 „
სამსოფლო-მეურნეობის
1 გვ. 1 „ 40
4 „ 1 „

- ### დღიური
- გერმანიამ ვააუქმა 13 იანვრის ვანკარგულება სარეპარაციო ხარჯებში ნატურის მიწოდების აღკრძალვის შესახებ.
  - კარამ ვააუქმა კანონი რესპუბლიკის დაცივის შესახებ.
  - საქსონიაში სამხედრო კომისარმა ვააუქმა სავანტროლო პროლეტარული კომისიები.
  - რომის ცნობით ელიან პრინც რუპრეტის ბ. ვარის ვეფედ ვამოცხადებას.
  - ბოლგარეთში ბრძოლები ვგრძელდება.
  - ვემ „ლენინის“ დამბრუნებული ვენერალი ვუკუდა ვადაყენეს.
  - კორეის ვედ ვაფუნისაგან ვაიღუბა 350, უკვალოდ ვაკარგა 1000.
  - ლონდონში ვაიწყო კონფერენცია ვანგერის საკითხზე.
  - აბაშეთი მიიღეს ერთა ლიგაში.
  - დიუსელდორფში სეპარატისტებმა ვანგების ვარის ვანმარებით იარალი აშყარეს პოლიციას.
  - საფრანგეთი ვარების სარდალმა დიუსელდორფში საალყო წესები ვამოცხადე.
  - პუანკარე აცხადებს, რომ ვერმანიასთან მოლაპარაკების დაწყების დრო ვერ არ დამდგარა.
  - საქსონიაში რეგე ვამუნისტებისა და სოც-დემ. შეთანხმება.
  - ბერლინში ელიან მთავრობის კრიზისს.

ბას. მართალია კაპიტალიზმი სოფელად ვერ ვითარდება როგორც ქალაქებში, მაგრამ აგრარულ სფეროში კაპიტალიზმის ვაგენეა მაინც არსებობს. ამ საკითხის დაწვრილებით ანალიზი, ახსნა-ვარკვევა არ შედის ჩვენი წერილების ვეგემაში. საბოლოოდ ვი უნდა აინუსხოს ვემდგე: კაპიტალისტური რევიმის ბასრი კლანქები სულს უთხოვს მშრომელ გლეხ-კაცობას.

აქედან აშკარაა, როგორი ხასიათის „კავშირი“ უნდა არსებობდეს სოფლის გლეხ-კაცობასა და ბურჟუაზიის შუა. ამ ვემთხვევაში გლეხს უფრო სასილად ევლენება „ბურჟუაზე“, ვინც ვემამულე. ეს იმით, რომ უქანასწული უწყვის ერთგვარ „მთავრელობას“ გლეხის დამუკიდებლობის, ეკონომიკას, ვინც ბურჟუა, მემამულე იმდენად იოლად მოახდენს გლეხის ექსპლოატაციას და იმდენად მეტი იქნება ექსპლოატაციის ნაყოფი, რამდენად გლეხი ძლიერია მოთხოვნილება — წინადადებათა რევიმის მიმართულებით; ბურჟუა-კაპიტალისტი ულმობელია, ვაკარი და შეუბრალდელი.

ამიტომ მშრომელი გლეხობა მოითხოვს აგრარულ ურთიერთობაში ისეთ სისტემის ვაბატონებას, რომელიც უზრუნველყოფს შრომას. მიწის სოციალიზაცია მთავარი ვზაა, ძირითადი იარალი

ავარული კაპიტალიზმის ვანვითარების წინააღმდეგ მიმართული.

დასკვნა: მშრომელი გლეხი ვბრძვის არა მარტო მემამულე-არისტოკრატებს, არამედ კაპიტალისტურ ბურჟუაზიასაც. ღარიბი გლეხ-კაცობა ვამოდის კაპიტალისტურ წარმოების სისტემის წინააღმდეგ. ამაშია ძალა და მნიშვნელობა მშრომელი გლეხობის ორგანიზაციული ბრძოლის სოციალისტურ წეს-წყობილების დამყარების საქმეში. მაგრამ ამ ვემთხვევაშიაც უნდა აღინიშნოს ვითარების ობიექტიურად ვემეცნებისათვის: კაპიტალიზმის ბატონობის ციტადელის დასანგრეად ვაინდებულ მუშაობასა და ბრძოლაში პროლეტარიატი უფრო აქტიურია და ენერგიული, ვინც მშრომელი გლეხობა. მაგრამ უეჭველია ის ვარემოება, რომ ამ სოციალ ხასიათის შეგახებაში გლეხ-კაცობა ვურგს უმავრებს, ვენმარება პროლეტარიატს, აძლიერებს მის რეგებს საერთოდ კაპიტალიზმის დამბობისათვის; მშრომელი გლეხობის მიზანი ბრძოლა ორევე მიმართულებით; დამარცხება აგრარების, დამბობა ბურჟუაზიის სოციალ-ეკონომიური ძლიერების. ამ ფაქტის აღნიშვნა უეჭველად ააშკარავებს ღარიბი გლეხ-კაცობის სოციალ რადიკალიზმს.

გ. მუშისვილი.

გაზეთი-ლენინი

„ზაკროსტას“ ცნობები 29 სექტემბრ.
გერმანიის ამბები
გერმანიის მთავრობამ ვააუქმა 1923 წ. 13 იანვრის ვანკარგულება, რომლითაც აღკრძალული იყო სარეპარაციო ხარჯებში ნატურის მიწოდება. საფრანგეთის პრესა აღნიშნავს, რომ ეს მხოლოდ ერთი ნაბიჯია პასიური წინააღმდეგობის მოსპობისაკენ.

ბულონი ძეგლის ვახსნაზედ პუანკარემ თავის სიტყვაში ვანაცხადა, რომ საფრანგეთი ელის ვერმანიისაგან წინააღმდეგობის ნამდვილად მოსპობის დამამტიკებელ საშუალებას.

გერმანია არ უნდა დაკმაყოფილდეს მარტო დეკლარაციებით: მან საქმით უნდა დამტკიცოს, რომ მზადია ვაფადვილოს მოვამირობის საწინდრის სახით დეკლარაციების ექსპლოატაცია.

ინგლისის ხაზინის კანცლერმა ჩემბერლეიმ ბალდვინისა და პუანკარეს შესხედრის ვამო ვანაცხადა, რომ ინგლისსა და საფრანგეთს ერთნაირი მიზანი აქვთ — რომ ვერმანიამ ვეისრულოს ყველა ვალდებულებები, რომელიც იქისრა ვერსალის ხელშეკრულებით. უთანხმოება ამ ორ მთავრობის შორის მხოლოდ იმაშია, თუ რა ვზით მიიღონ ვერმანიისაგან რეპარაციები, ეხლა, როდესაც წინააღმდეგობის მოსპობით, მდგომარეობა შეიცვალა, ინგლისი ხელმეორედ ვანიხილავს ამ საკითხს საფრანგეთთან ერთად.

გერმანიის ელჩმა ინახულა კერზონი. „დილი ტელეგრაფი“ ვიქრობს, რომ კერზონი ურჩევდა მას დანიშნოს ვერმანიამ ელჩები პარიზსა და ბრიუსელში.

მიუნხენის სინავოგაში ვაშისტებმა დამტკიცეს ვანგები. და ვაფანტეს მლოცვნი. ვბრავლთა ვაზეთი ებო“ პროტესტს აცხადებს ამის ვამო და თხოულობს: კაროსაგან ვაშისტთა შეზღუდვას.

ბავარიის დიქტატორმა კარმა ვეაჩერა სრულიად ვერმანიის დიქტატორის ვესლევის ბრძანება გიტლეის ვაზეთის ბრძანების შესახებ.

გაზეთი ვამოდის ძველებურად (წინააღმდეგეება კარას, ხოლო უფრო თავშეკავებული სიტყვებით.)

კარამ ვააუქმა კანონი რესპუბლიკის დაცივის შესახებ, რამაც დიდი უქმყოფილება ვამოიწვია ბერლინის მთავრობის წერებში.

სოც-დემოკრატულ ვაზეთის რედაქციის ვანჩრეკამ პროლეტარიატის სახლში და მუშათა თავდაცვის რაზმების აღკრძალვაში უქმყოფილება ვამოიწვია მიუნხენის ქუჩებში.

ნიურენბერგის ბურგომისტრის — სოც-დემოკრატ ლიუპკეს, კარამ ჩამოაშორა საპოლიციო უფლებები. დანიშნა სპეციალური კომისარია რაეისი.

საქსონიის მრეწველთა კავშირმა მიმართა შტრეზემანს თხოვნი, რათა საქსონიაში საალყო წესები არ მოხსნ. ნ.

საქსონიის სამხედრო კომისარმა მიულერმა ვააუქმა პროლეტარული სავანტროლო კომისიები და სცილობდა ვაუქმებინა პროლეტართა თავდაცვის რაზმები. მაგრამ უქანასწელს მან ვერ მიღწვია, საქსონიის მთავრობის პროტესტის ვამო. საქსონიაში კომუნისტების კრებები აღკრძალულია. ვაშისტთა კრებები, მიუნხენად ვაქსონიის მთავრობის პროტესტისა, ნებადართულია.

ბავარიაში მდგომარეობა უფრო და უფრო სერიოზული ხდება. ელიან პრინც რუპრეტის ვავარიის ვეფედ ვამოცხადებას.

უცხოეთი

ვენა. სამხრეთ-სლავიის ცნობით, მთელს ბოლგარეთში ბრძოლა ვგრძელდება, ვარდა ცარებროდსოვიის ხაზისა. ბოლგარეთში მოქმედებენ აჯანყებულები კოლაროვისა, დმიტროვისა, ტატოვისა და პოდოლკოვის ვოლკოვის ხელმძღვანელობით. როგორც ხმები, დმიტროვი მოკლეს ბრძოლაში. მთავრობის ცნობით, აჯანყებულები მოაშორეს ვერდინანდის ქალაქს.

